

GRAFIK, *design &* TRYKMETODER

Udviklet af DA Åben Virksomhed

I dette forløb skal I arbejde som et designbureau. I skal vælge en virksomhed, undersøge hvem dens kunder er og designe et logo, der passer til virksomheden. Til sidst skal I omsætte dele af jeres logodesign til et trykt produkt ved hjælp af linoleumstryk.

ELEVARK 1

DESIGNBUREAUET

Forestil jer, at I har jeres eget designbureau med både mediegrafikere og grafiske teknikere. I har fået til opgave at designe et logo til virksomhed.

Opgaven har to dele. Først skal I arbejde med opgaver som **mediegrafikere** og derefter opgaver som **grafiske teknikere**.

Målet er, at jeres logo, skal passe til virksomhedens målgruppe og budskab.

Vidste du..?

Mediegrafiker:

En mediegrafiker arbejder med grafisk design og visuel kommunikation. Mediegrafikeren udvikler idéer, designer logoer og layout og skaber visuelle produkter, der passer til en bestemt målgruppe.

Grafisk tekniker:

En grafisk tekniker sørger for, at et design bliver til et færdigt produkt. Det kan være en plakater, et skilt eller en emballage. Grafiske teknikere arbejder med farver, materialer og trykmaskiner og sikrer, at det færdige produkt ser godt ud og har høj kvalitet.

Se på de to billeder

1. Hvem tror I er mediegrafikeren?

- Hvad i billedet får jer til at tro det?
- Hvilke arbejdsopgaver ser personen ud til at arbejde med?

2. Hvem tror I er den grafiske tekniker?

- Hvad i billedet får jer til at tro det?
- Hvilke maskiner eller materialer arbejder personen med?

ELEVARK 2

VÆLG JERES VIRKSOMHED

SPORT OG FRITID

SpeedRun Sports

Sælger løbetøj og sportsudstyr til unge

Målgruppe: 13-25 år
Budskab: Energi, fart og fællesskab

Mountain Bike Aarhus

Cykelbutik og værksted

Målgruppe: Aktive børn og voksne
Budskab: Styrke, fart og kvalitet

MAD OG CAFÉ

Street Food Corner

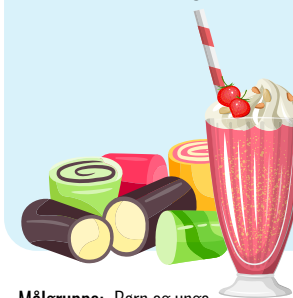
Madbod med internationale retter

Målgruppe: Unge, familier og studerende
Budskab: Smag, oplevelser og fællesskab

Sweet Factory

Butik med slik, is og milkshakes

Målgruppe: Børn og unge
Budskab: Sjov, farver og glæde

Vælg et virksomhedskort, som er den virksomhed, I skal arbejde med

TEKNOLOGI OG GAMING

Pixel Planet

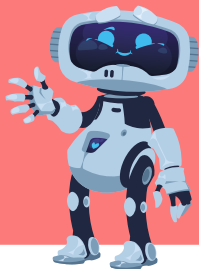
Gamingbutik med spil og udstyr

Målgruppe: 10-20-årige
Budskab: Spænding, teknologi og kreativitet

RoboLab

Udvikler robotter til børn og unge

Målgruppe: Teknologierinteresserede elever
Budskab: Fremtid, læring og opfindelser

NATUR OG BÆREDYGTIGHED

Green Earth

Sælger bæredygtige produkter

Målgruppe: Miljøbevidste familier
Budskab: Natur, ansvar og fremtid

EcoWear

Tøjbrand med genanvendte materialer

Målgruppe: Unge og voksne
Budskab: Mode og bæredygtighed

ELEVARK 3: MEDIEGRAFIKER

DESIGNBRIEF

I starter nu som mediegrafikere. I har valgt en virksomhed, som jeres designbureau skal hjælpe med at få et nyt logo. Før I går i gang med at designe, skal I lave en designbrief.

En designbrief hjælper jer med at få styr på, hvem virksomheden er, hvem målgruppen er, og hvilket budskab logoet skal sende.

1 Hvad kendetegner virksomheden?

Hvad sælger eller tilbyder virksomheden?

Hvad tror I er vigtigt for virksomheden?

2 Hvem er målgruppen, og hvilket budskab skal logoet formidle?

Hvem skal logoet henvende sig til?

Hvad skal kunderne tænke, når de ser logoet?

4 Hvilket indtryk skal logoet give?

- ☐ Sjovt
- ☐ Moderne
- ☐ Stærkt
- ☐ Naturligt
- ☐ Kreativt
- ☐ Professionelt
- ☐ Eksklusivt
- ☐ Andet: _____

3 Hvilke idéer har I til logoet?

Hvilke symboler kan bruges?

Hvilke former passer til virksomheden?

Hvad skal logoet bestå af? Evt. et billede, et symbol eller en tekst?

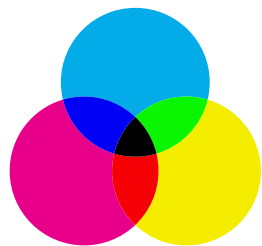
ELEVARK 4: MEDIEGRAFIKER

VÆLG DE RIGTIGE FARVER

I jeres designbrief har I beskrevet virksomhedens målgruppe og budskab. Nu skal I vælge farver, der passer til logoet.

Farver sender signaler og kan påvirke, hvordan vi opfatter et et logo. Derfor skal en mediegrafiker vælge farver, der passer til virksomhedens målgruppe og budskab.

CMYK-farver

Farvecirklen

Primærfarver

Rød, gul og blå er grundfarverne.
Alle andre farver kan dannes ud fra disse.

Komplementærfarver

Farver der ligger overfor hinanden i farvecirklen skaber stærke kontraster og kan hjælpe et logo med at blive mere synligt.

CMYK-farver

Når professionelle mediegrafikere og grafiske teknikere arbejder med logoer, plakater og emballager, bruger de farvesystemet CMYK i deres maskiner:

1 Tal sammen

Kig på farvecirklen

- Hvilke farver virker rolige?
- Hvilke farver virker energiske?
- Hvilke farver skaber den største kontrast?

Kig på CMYK-figuren

- Hvilke nye farver opstår, når farverne overlapper?
- Hvilke farver minder om de farveblandinger, I ser i farvecirklen?

Tal sammen: Hvilke farver forbinder I med:

- Sport og fritid?
- Mad og café?
- Teknologi og gaming?
- Natur og bæredygtighed?

2 Tal sammen og skriv ned

Kig tilbage på jeres designbrief. Som mediegrafikere skal I kunne forklare jeres designvalg.

Hvilke farver ville I vælge til jeres virksomheds logo

Hvordan hjælper farverne med at understøtte jeres budskab?

Hvordan kan farver påvirke, om en kunde får lyst til at købe et produkt?

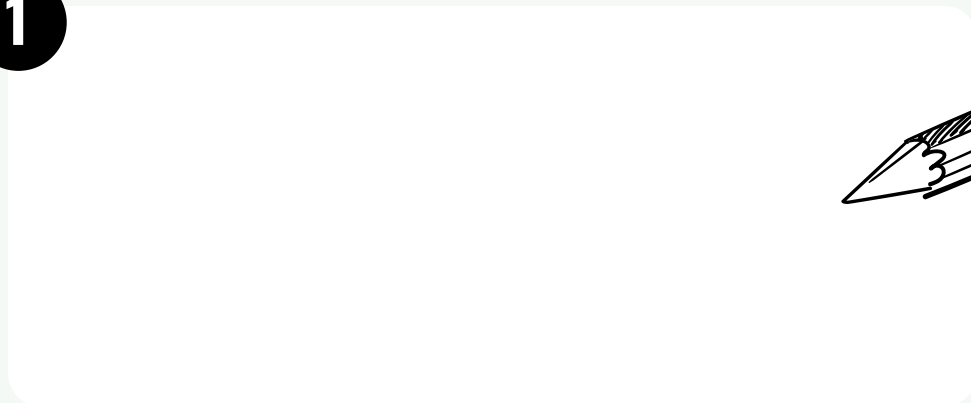
ELEVARK 5: MEDIEGRAFIKER

FRA IDÉ TIL LOGO

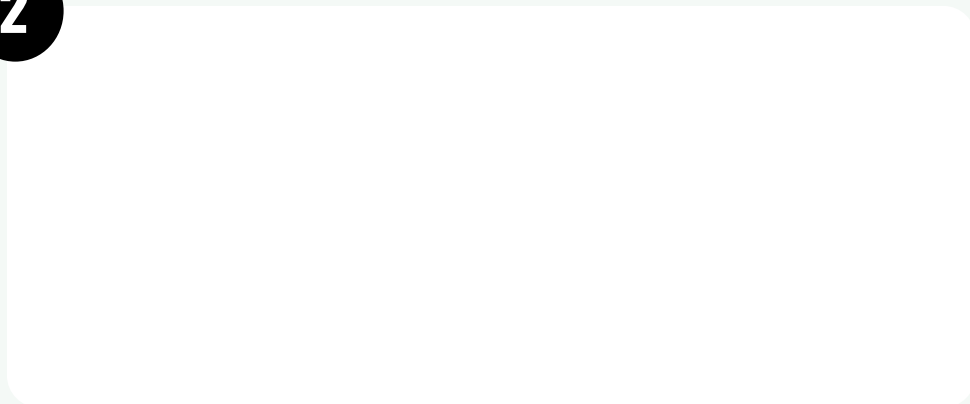
I skal lave 3 forskellige logoforslag. Prøv forskellige idéer, så I kan sammenligne dem og vælge den bedste løsning.

Brug jeres designbrief og overvejelser om farver til at udvikle forskellige logoidéer.

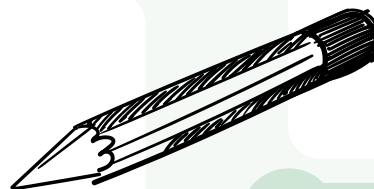
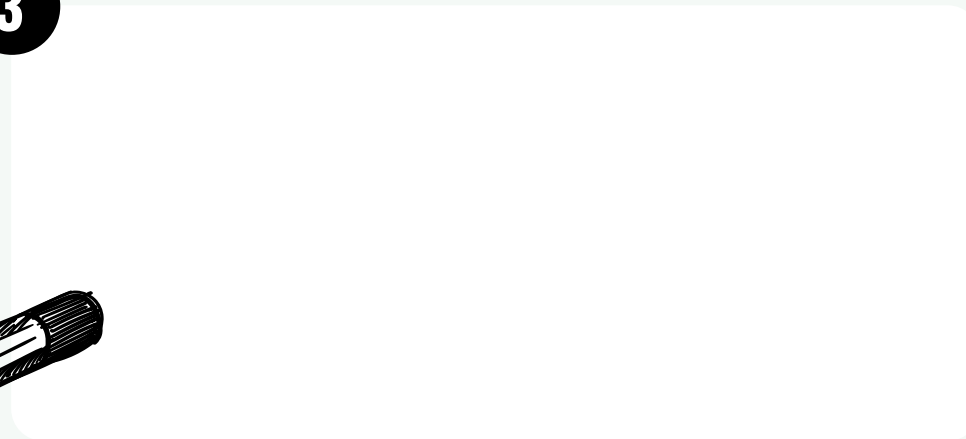
1

2

3

4 Vælg jeres bedste logoidé

Hvorfor valgte I denne idé?

Hvilke farver bruger I og hvorfor passer de til målgruppen?

Hvordan er logoet sat sammen? Tænk på balance, placering, former og tydelighed.

ELEVARK 6

BESØG PÅ VIRKSOMHED

I skal på virksomhedsbesøg og blive klogere på, hvordan professionelle arbejder med design, grafiske produkter og forskellige trykprocesser.

Inden besøget skal I forberede jer ved at tage jeres logoskitser med og finde spørgsmål, som I gerne vil stille. På besøget skal I indsamle idéer, inspiration og feedback, som I kan bruge til at forbedre jeres logo.

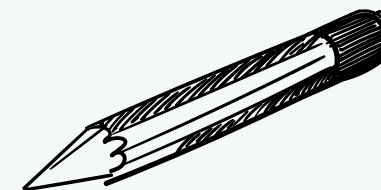
1 Inden besøget: Forberedelse

Medbring:

- Jeres logoskitser
- Blyant til notater
- 3-5 spørgsmål

Inden besøget skal I finde på 3-5 spørgsmål, som I gerne vil have svar på. I kan fx spørge om deres arbejde, uddannelse, logoer, farver eller forskellige trykmetoder.

Skriv jeres spørgsmål her:

2 Under besøget: Observationsskema

Kig efter	Skriv stikord
Et logo eller en grafisk opgave, I ser	
Farver, der bliver brugt	
Materialer, der bliver brugt	
Maskiner eller værktøjer	
Noget der kræver præcision	
Noget der handler om kundens behov	
Noget I kan bruge i jeres egen opgave	

3 Under besøget: Feedback

På besøget skal I vise jeres logoskitser til en person, der arbejder med design eller tryk. I får feedback på jeres idéer og gode råd til, hvordan I kan gøre jeres logo endnu bedre.

Notér virksomhedens feedback her:

ELEVARK 7: GRAFISK TEKNIKER

IDÉER FRA VIRKSOMHEDSBESØGET

I har været på virksomhedsbesøg og har måske fået nye ideer til jeres logo. Nu træder I ind i rollen som grafiske teknikere.

I skal omsætte virksomhedens logo til et bomærke med linoleumstryk. Det færdige tryk skal kunne fungere som et grafisk mærke, et stempel eller en del af en plakat, et visitkort eller en emballage.

Vidste du..?

Et **logo** er virksomhedens samlede kendetegn. Det består typisk af virksomhedens navn, farver, symboler og særlige bogstaver.

Et **bomærke** er et symbol, der kan stå alene uden tekst og stadig gøre virksomheden let at genkende.

Eksempler på bomærker:

Apple = æblet er bomærket

Nike = swoosh-symbolen er bomærket

Planet Nusa = planeten er bomærket.

McDonald's = M'et er bomærket

1 Tal sammen og skriv ned

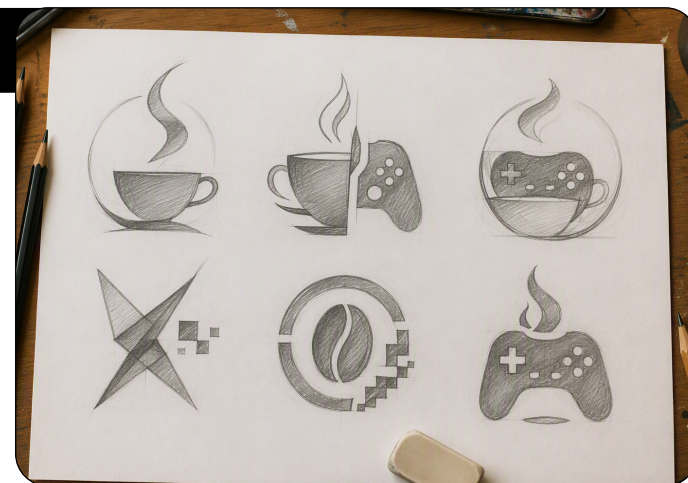
- Hvad sagde virksomheden om jeres logo?
- Hvad fungerede godt?
- Hvilke forslag til forbedringer fik I?

Skriv virksomhedens feedback feedback:

2 Lav bomærke-skitser

- Tegn flere enkle bomærke-skitser ud fra jeres logo.
- Vælg den skitse med det bomærke, der er lettest at genkende på afstand

Husk: Bomærket skal kunne genkendes, selv når det kun er sort/hvidt.

ELEVARK 8: GRAFISK TEKNIKER

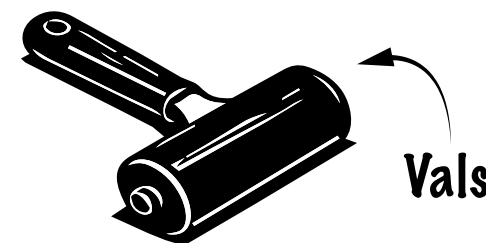
TJEKLISTE OG FORBEREDELSE

Brug arket, mens I laver jeres linoleumstryk. Sæt kryds, når I har gennemført hvert punkt.

- ☐ Vi har lavet en bomærke ud fra vores logo
- ☐ Vi har gjort bomærket enkelt og genkendeligt
- ☐ Vi har tænkt over spejlvending
- ☐ Vi har rullet sværten ud
- ☐ Vi har markeret, hvad der skal skæres væk
- ☐ Vi kan forklare vores til- og fravalg
- ☐ Vi har lavet mindst ét prøvetryk
- ☐ Vi har valgt det bedste tryk

Det skal I bruge

- A4 papir, aviser, blyant og viskelæder
- Kul eller blød blyant til overførsel
- Linoleumsplade og tusch
- U-jern og V-jern
- Tryksværte, glasplade, valse og ske

Inden I skærer

- Undgå meget små detaljer og lange tekststykker.
- Tekst skal spejlvendes, før den trykkes.
- Hvad der skal være mørkt (tryk), og hvad der skal være lyst (skæres væk).
- Arbej præcist og omhyggeligt, da det er svært at rette fejl i linoleummet.

Når I trykker, bliver motivet spejlvendt

Derfor skal I planlægge motivet grundigt, før I overfører det til linoleumspladen.

ELEVARK 9: GRAFISK TEKNIKER

FRA LOGOIDE TIL TRYKPLADE

1

Overfør motivet til trykpladen

- Dæk bagsiden af skitsen med kul eller blød blyant
- Læg skitsen på linoliumspladen med kulsiden nedad
- Tegn oven i motivet, så konturen overføres til pladen

Husk: Motivet må ikke rykke sig under overførslen.

!

Hvis noget driller

Trykket er utydeligt:

Brug lidt mere sværte, og sørg for at hele motivet er jævnt dækket.

Trykket er splattet:

Brug mindre sværte og rul et tyndere lag på glaspladen.

Der kommer sværte i de lyse områder:

Rens området eller skær lidt dybere, så de lyse dele står tydeligt frem.

Trykket er skævt:

Lav små markeringer på underlaget, så papir så plade placeres ens hver gang.

2

Gør trykpladen klar

- Tegn de overførte linjer op med tusch eller kuglepen
- Markér tydeligt, hvad der skal stå tilbage og hvad der skal skæres væk

Husk: Tydelige optegninger gør skærearbejdet lettere.

ELEVARK 10: GRAFISK TEKNIKER

SKÆR OG KLARGØR TRYKPLADEN

3

Skær motivet frem

- Brug U-jern og V-jern i forskellige størrelser
- Skær de områder væk, som skal være hvide eller lyse i trykket

Husk: De områder, du ikke skærer væk, bliver trykt.

!

Gode råd til skærearbejdet

- Skær altid væk fra kroppen og fingrene
- Drej pladen i stedet for at vride hånden
- Lav flere lette snit i stedet for ét hårdt snit

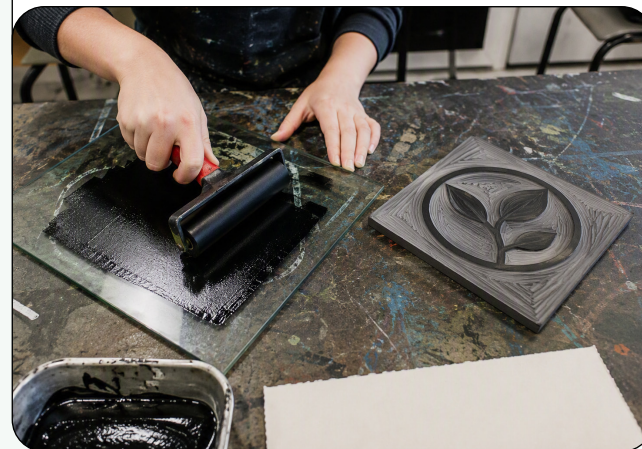

4

Gør trykpladen klar med sværte

- Læg en lille mængde tryksværte på glaspladen
- Rul frem og tilbage, til sværten fordeler sig jævnt på valsen

Husk: Sværten skal ikke klumpe eller ligge i et tykt lag.

ELEVARK 11: GRAFISK TEKNIKER

DET FÆRDIGE TRYK

5

Rul sværte på linoliumspladen

- Rul valsen hen over de høje dele af pladen
- Sørg for, at hele motivet får et jævnt lag sværte
- Undgå at sværten fylder de områder, der er skåret væk

Husk: Trykfladen skal være jævn og tydelig.

6

Tryk motivet på papiret

- Læg papiret forsigtigt oven på den in plade
- Hold papiret stille, mens I gnider med en ske
- Gnid hele motivet, især kanter og små detaljer

Husk: Papiret må ikke glide undervejs.

7

Vælg jeres bedste tryk

- Løft papiret roligt fra den ene side
- Lav gerne flere prøvetryk og juster sværte, pres eller snit
- Vælg det flotteste tryk, der bedst viser jeres bomærke.

Som designbureau skal I nu præsentere virksomheden, logo og bomærke for jeres klassekammerater, ligesom når en mediegrafiker eller grafisk tekniker præsenterer et designforslag for en kunde.

1 Virksomheden og målgruppen

- Hvad hedder virksomheden?
- Hvem er målgruppen?
- Hvilket budskab vil virksomheden sende?

3 Fra logo til bomærke

Vis 1-2 skitser.

Forklar:

- Hvilke ideer prøvede I af?
- Hvad valgte I til og fra?

2 Designvalg og logo

Vis 1-2 skitser.

Forklar:

- Hvorfor passer logoet til virksomheden?
- Hvorfor har I valgt disse farver?
- Hvad skal logoet få kunden til at tænke på?

4 Det færdige tryk

Vis jeres færdige bomærke og jeres logo.

Forklar:

- Hvilken del af logoet har I lavet som tryk?
- Hvad var den største udfordring?
- Hvordan hænger bomærket sammen med virksomhedens logo og budskab?

